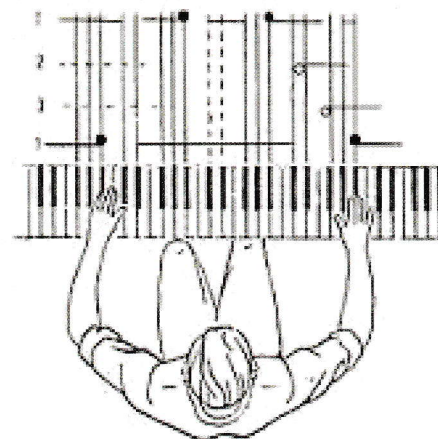

VOOR ACCORDEONISTEN, HARMONICASPELERS EN MONDHARMONICASPELERS.

In **KLANK** wordt met enige regelmaat geschreven over de Klavarskribo muziek-methode. **Ben Verheijen** maakte al vroeg kennis met het systeem en heeft daarover in 2012 een informatief artikel geschreven wat geplaatst is in *Toon & Teken*, het tijdschrift van de Klavar Vereniging Nederland. Hij heeft het voor **KLANK** enigszins aangepast en hoopt dat **het accordeonisten, harmonica-spelers en mondharmonicaspelers** aanspreekt. Wellicht is het een aanleiding voor de velen die moeite hebben met het 'oude' notenschrift eens een proefles van dit systeem aan te vragen.

HOE IK GELUKKIGER WERD VAN HET SPELEN MET DE KLAVARSKRIBO METHODE...

INLEIDING:

Hieronder treft u een min of meer vrijblijvende beschouwing aan over het muziekschrift Klavarskribo, kortweg Klavar.

Het muziekschrift wat wijlen de heer Cor Pot (foto) in de jaren 30 van de vorige eeuw ontwik-

keld heeft. Hij heeft zelf met zijn bedrijf en veel medewerkers zich ervoor ingezet om dit unieke muziekschrift en vele muzikale overzettingen in feite geschikt te maken voor een groot deel van de muziekwereld.

De heer Johan de With heeft in KLANK overigens reeds diverse malen het muziekschrift Klavarskribo behandeld maar dan wel op een professionele wijze.

Dit verhaal bevat een stukje historie en mijn nogal vrije visie rondom het bedoelde muziekschrift en hier en daar over muziek in het algemeen.

de danstent tijdens de dorpskermis, vond het fijn dat zijn 'monica' weer bespeeld ging worden.

Dat werd voor mij oefenen in de stille zgn. beste kamer van onze boerderij en ook wel op de zitbank buiten bij de perenbomen welke voor de boerderij stonden. Graag en veel was ik ermee bezig want ik was best wel weg van de speciale klank van het instrument met de zgn. doorslaande tongen. Gaandeweg werd het natuurlijk wel zeuren om een beter en groter instrument.

Op zekere morgen togen mijn vader en mijn persoon - toen nog met de stoomtrein - naar Nijmegen.

In de van Welderenstraat was namelijk een muziekwinkel waar ook accordeons te koop waren. Het was heerlijk om daar te vertoeven en met een mooie 72 bas Hohner Arietta met 2 registers, prijs 350 gulden, kwamen wij weer in ons dorpje terug.

HOE KLAVARSKRIBO IN MIJN ZICHT KWAM

Op zekere dag verscheen er een advertentie in een bepaalde Radiogids over een muziekschrift met de naam Klavarskribo met de bijgaande verklaring dat het heel gemakkelijk was om met dit systeem een muziekinstrument te leren bespelen, zeker wanneer het een klavier-instrument betrof.

De proefles bleek al snel speelbaar via ook weer vijf lijnen net als het traditionele schrift maar door de heer Pot in verticale richting over de in het algemeen zwarte mol- of kruistoetsen van een muzieklavier aangebracht. Een bijna digitaal gebeuren, zwarte noten op de lijnen en witte noten tussen de lijnen in, eigenlijk een directe visuele aanduiding van de te spelen toetsen op je eigen klavier.

In feite dus geen kruisen of mollen aangegeven vooraan in de muziekbalk. Deze verhogingen en verlagingen leiden in het oude schrift tot veel blijvend zoekwerk wanneer er nogal wat tijd zit tussen het spelen van een bepaald muziekstuk. Net de verkeerde toets, te veel concentratie en tijd vergend om de juiste aanslagen te

MIJN EERSTE ACCORDEONNETJE...

Rond de jaren vijftig vorige eeuw kwam ik erachter dat onze burens - die ook een boerderij beheerden - een 12 bas Hohner accordeon(netje) ergens in huis hadden staan waar niemand meer op speelde. Dit instrumentje bleek eigendom geweest te zijn van hun zwager die aan de dorps Lagere school les gaf en daarbij ook nog het orgel in de parochiekerk bespeelde. Prachtig piano speelde hij ook en dat was vaak te horen wanneer men in de dorpsstraat voorbij zijn huis kwam. Het zal duidelijk zijn dat zijn orgelspel in die tijd vaak een meester-loze schoolklas voor ons opleverde bij trouwerijen en begrafenissen, die hij kundig en met daarbij passende orgelklanken begeleidde. De buurman, die graag dansmuziek hoorde en daar goed mee overweg kon in

Verkleed als Abraham en Sara poseerden Ton en Ben Verheijen op een Brabants feest van kennissen die 50 jaar werden. "Wat de leeftijd betreft, daar zijn wij nu zelf al dik overheen. Maar we speelden daar volksliederen en ook als je ouder wordt is het fijn om deze muziek te blijven spelen. Het hoeft overigens niet altijd zo moeilijk te zijn wat je speelt, het gaat er toch om om het mooi te laten klinken."

Concentratie tijdens de regioday op 1 februari in Doetinchem van de Klavarvereniging Nederland

vinden. Dit betekent dat er in het algemeen ook weinig ruimte is voor versieringen en zodoende voor dynamiek.

De dynamiek dus - harder en zachter - en het timbre - de kleur van de klank - zijn volgens mij de dragende elementen van de muziek.

Het is logisch dat toonhoogte en maatvoering ook zeer bepalende elementen zijn. Misschien kunnen wij toch stellen - maar met respect naar voren brengen - dat het huidige oude muziekschrift veel te complex en feitelijk ook nogal ouderwets is in de huidige tijd waarin muziek een zo belangrijke rol speelt. Het is natuurlijk wel zo dat dit historische muziekschrift bij eventuele vervanging door een nieuw schrift zorgvuldig voor de verdere toekomst bewaard dient te blijven.

HET MUZIEKSCHRIFT KLAVARSKRIBO

Zoals reeds gezegd is Klavarskribo een gemakkelijk te lezen muziekschrift. De eigenlijke taak van een muziekschrift is in feite dan ook om op een zo duidelijk en eenvoudig mogelijke wijze aan te geven hoe via een muziekinstrument de aangegeven muziek ten gehore gebracht dient te worden.

Het schrift is alleen maar een hulpmiddel, een stuk gereedschap zoals de duidelijke werktekening, beitel, zaag of schaaf van een schrijnwerker waarmee een bepaalde prachtige kast gemaakt is. Er is ook bijna niemand nieuwsgierig naar het gebruikte gereedschap of de ontwerptekening die bij dit mooie product gebruikt werden.

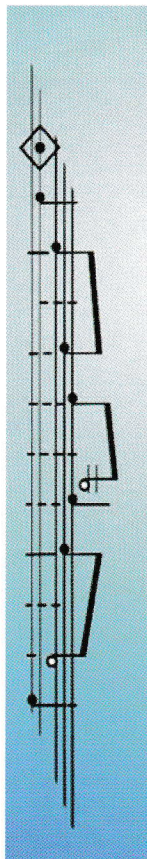
Helemaal verbaasd bij het bekijken van Klavarskribo was ik over de leesrichting bij dit notenschrift welke verticaal van boven naar beneden liep. Deze richting stond haaks op onze algemene leesrichting van links naar rechts en zodoende ook op de heersende wijze van muziekweergave. De vraag bestaat dan toch of dit in

de praktijk echt gemakkelijker is en of het noodzakelijk was om deze leesrichting te introduceren. Ondanks het naar mijn mening degelijke ontwerp van Klavarskribo kwam het toch wel over als een muziekschrift voor amateurs want hoe haalt men actuele musici en muzikanten over naar dit duidelijke maar "van -boven-naar-beneden-schrift" over te stappen.

Hierbij is het natuurlijk wel zo dat voor de niet-klavier instrumenten de zaak wat anders ligt maar de muzieknootatie bevat geen kruis- en moltekens.

De afwijkende leesrichting zal zeker een grondige reden gehad hebben maar toch valt ergens te denken aan de introductie van een zekere handicap met betrekking tot de acceptatie en mogelijke verspreiding op grote schaal.

De destijds door Klavarskribo aangeboden schriftelijke accordeoncursus bestaande uit een 50-tal lessen was in eigen beheer prima uitvoerbaar met betrekking tot de muzikale en de motorieke ontwikkeling voor het bespelen van het instrument. Later bezocht ik toch nog enkele jaren de muziekschool om meer kennis te maken met zgn. Oude Muziekschrift en gerichter te leren spelen. Van interesse voor Klavarskribo was op de muziekschool, ook na het bekijken van het systeem door muziekleraren, weinig te bespeuren. Acceptatie en muzikaal lijfsbehoud speelt natuurlijk ook altijd een grote rol bij de kennismaking van beroepsmensen met een eventueel nieuw muziekschrift.

KLAVARSKRIBO EN DE BESTAANDE MUZIEKWERELD

In de wereld van de ontwikkelingen kan men Klavarskribo eigenlijk wel zien als een bepaalde uitvinding. Of er ooit een patent of octrooi is aangevraagd is mij niet bekend.

De voorwaarden voor een bepaalde uitvinding zijn dat deze aflevert waarvoor deze bedoeld is en dat deze als product ook reproduceerbaar is.

Aan deze twee eisen wordt voldaan want Klavarskribo bestaat als een eenvoudige, duidelijke en complete muzieknootatie welke in een overzichtelijke documentvorm kan worden vastgelegd. Daar komt echter nog bij dat een uitvinding in het algemeen voor een enkele of meerdere doelgroepen ontwikkeld is. Voor Klavarskribo houdt dit in dat het bedoeld is voor mensen welke op een of andere wijze actueel met muziek maken bezig zijn of zich in de toekomst hiermee nog bezig zullen gaan houden.

Dit komt dan eenvoudig aangegeven neer op drie muzieksectoren: de klassieke-, de populaire- en de amateursector. Hiermee komen wij misschien wel bij het kernprobleem van een serieus nieuw muziekschrift zoals Klavarskribo bedoeld is: wat is de eigenlijke doelgroep en hoe is deze zo effectief mogelijk te bereiken?

Het hoofddoel zal toch zijn de amateurgroep en wij kunnen de liefhebbersgroep daar nog aan toe voegen. Zeker het op grote schaal bereiken van de klassieke sector is een onmogelijke opgave.

Belangrijk is ook om de mensen te bereiken welke met het complexe oude muziekschrift zijn vastgelopen. Ook de wat oudere mensen die nog een instrument willen leren bespelen vormen wellicht een interessante doelgroep.

We zullen vanuit de Klavar Vereniging Nederland meer van ons schrift op een duidelijke manier laten horen.

Klavarskribo verdient het om als een heel effectief en praktisch muziekschrift voor de muziekbeleving van de huidige en toekomstige muziekliefhebbers te blijven bestaan.

Ben Verheijen

Boxmeer

Wilt u reageren, mail: benverheijen153@gmail.com

- Op www.klavarskribo.nl krijgt u een volledige uitleg in 10 minuten van dit andere muziekschrift waarin alle leesproblemen geheel zijn weggenomen. Ook een proefles accordeon kunt u downloaden. Verdere vragen Stichting Klavarskribo, tel. 0180 412339.